

PATVIRTINTA

Trakų r. Paluknio „Medeinos“ gimnazijos
direktoriaus 2024 m. spalio 29 d.
įsakymu Nr. V1-122

TRAKŲ R. PALUKNIO „MEDEINOS“ GIMNAZIJOS PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS VERTINIMO METODIKA

BENDROSIOS NUOSTATOS:

- vertinimas suprantamas kaip **pagalba mokiniui**;
- palankus mokiniui klasės klimatas ir **psichologinis saugumas**;
- nuteikimas **mokytis pagal savo išgales**, keliant individualius, mokinio prigimtinių gabumų, įgytų žinių ir gebėjimų lygį atitinkančius reikalavimus;
- **pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami**; stebima ir vertinama konkretaus mokinio daroma pažanga, lyginant ankstesnius pasiekimus su dabartiniais.

VERTINIMO TIKSLAI:

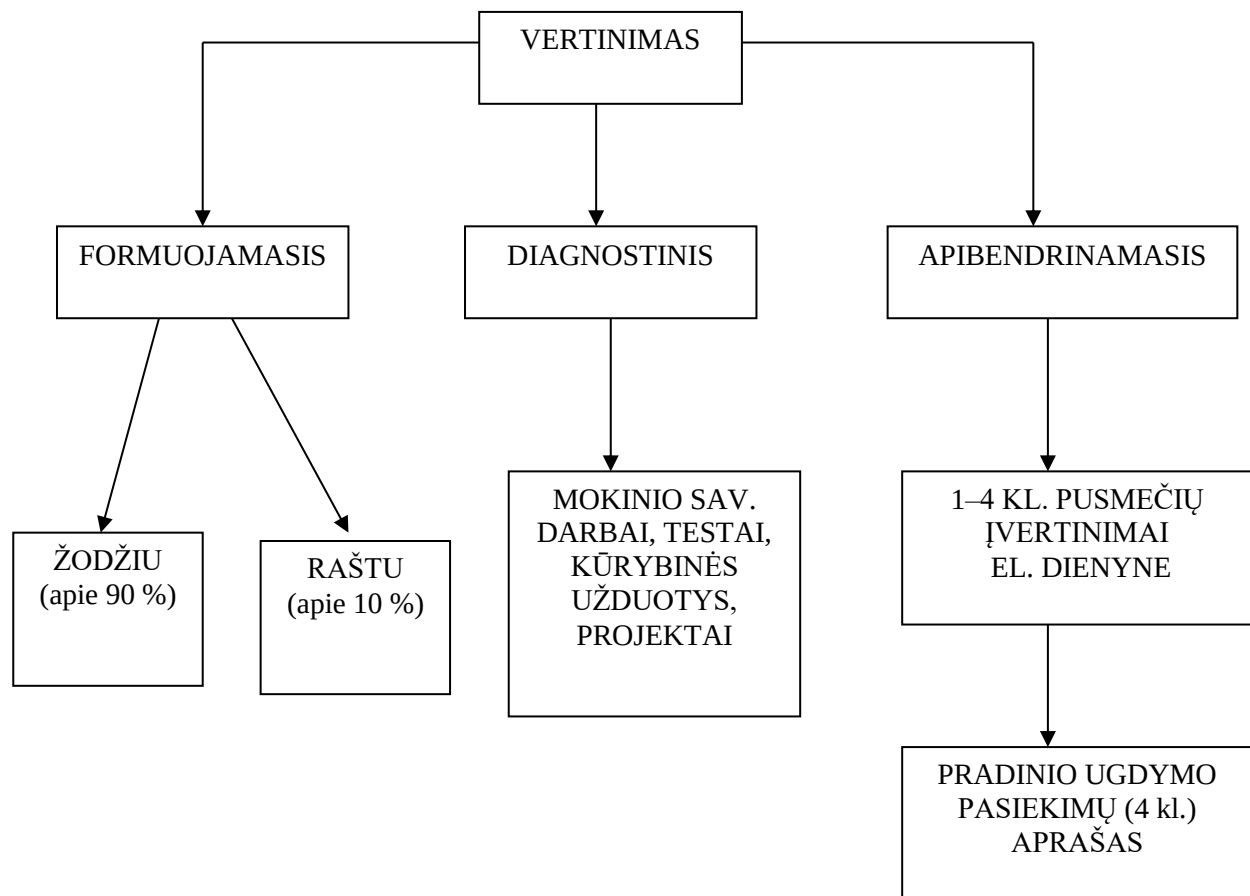
- atnaujinti visą ugdymo turinį ir tobulinti vertinimo sistemą pagal ŠMSM reikalavimus;
- užtikrinti tvarius žinių ir vertybinių nuostatų pagrindus, ugdant sveiką, tautinį tapatumą suvokiančią asmenybę.
- padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;
- pateikti mokiniui informaciją apie mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
- nustatyti mokytojo, gimnazijos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus;
- tobulinti ugdymo proceso organizavimą.

VERTINIMO UŽDAVINIAI:

- padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;
- padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
- sistemingai suteikti tėvams (globėjams/rūpintojams) informaciją apie mokinio mokymąsi, stiprinti ryšius tarp mokinio, tėvų (globėjų/rūpintojų) ir gimnazijos skatinant bendradarbiavimą;
- nustatyti gimnazijai savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, teikti mokiniams atitinkančią pagalbą.

FIKSAVIMO FORMOS

Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus taikomas formuojamasis (žodžiu ir raštu), diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas. Pradinių klasių mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Pasiekimai vertinami trumpais komentarais, kurie gali prasidėti sąvokomis: (ne)moka, (ne) žino, (ne)geba, (ne)gali, (ne)skaito, (ne)rašo, (ne)skiria, (ne)tiksliai, (ne)teisingai, (ne)sėkmingai, (ne)bando, (ne)sistengia ir pan. Jie fiksuojami **el. dienyne, mokinių darbuose (sąsiuvinuose, testuose ir kt. darbuose)** nurodant **kas yra gerai ir/arba kas (ši kartą / dar / kol kas) nepavyko ir / arba ką reikia padaryti, kad rezultatas būtų geresnis**). Įrašai konkretūs, lakoniški, apibendrinti, informatyvūs, pozityvūs.

I. KASDIENIS-FORMUOJAMASIS VERTINIMAS

Didžiąją dalį (apie 90 %) vertinimo informacijos mokiniams pateikiame žodžiu. Vertinimo informaciją raštu (apie 10 %) pateikiame mokinių darbuose, el. dienyne, vertinimo aprašuose, ataskaitose ir asmens bylose.

Mokytojas su mokiniu išsiaiškina mokymosi uždavinius ir vertinimo kriterijus. Vertinama tai, kas yra numatyta uždaviniuose.

Mokytojas pozityviai skatina mokymosi motyvaciją – kelia mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą siekti daugiau nurodymas, kas pavyko, pagrįstai pagirdamas.

Vertinimo fiksavimas rašto darbuose

Nebūtina kiekvieną dieną mokiniui už kasdienį darbą rašyti komentarą, vertinimą. Po ištaisyto rašto darbu parašomas komentaras sąsiuvinyje. Šio komentaro nebūtina perrašyti į el. dienyne. Vertinant – rašant komentarą – nepakanka parašyti tik vieną žodį (puiku, gerai – vieni šie žodžiai nevertotini kaip komentarai). Nurodomi konkretūs mokinio pasiekimai ir kokią jis padarė pažangą. Jeigu mokins nepadarė nė vienos klaidos, komentare parašoma tai, ką jis išmoko (pvz.: „skiri tikrinius daiktavardžius nuo bendrinių“, arba „moki parašyti vardus“). Jei mokinio rašto darbe yra klaidų, komentare iš pradžių parašoma, ką jis išmoko, kas yra gerai, o tada aptariamos klaidos (gali būti aptariama ir žodžiu). Vartojamos sąvokos, suprantamos mokiniui (žodžiu ir sąsiuvinuose).

Komentarų pavyzdžiai:

Lietuvių kalba	Matematika
Moki žodžius skirstyti reikšminėmis dalimis. Dar nemoki išskirti priesagų. Gali paprašyti mano arba Jonuko pagalbos.	Gebi smulkinti ir stambinti matinius vienetų. Prisimink, kad 1h = 60 min. Apskaičiavai teisingai 4 reiškinius. Nepamiršk žymėti veiksmų eiliškumo.

Gebi nustatyti kalbos dalis. Pasikartok dialogo skyrybą. Pavyzdžiai yra pratybose. psl..... Žmonių vardus parašei teisingai. Žinok, kad miestų, upių pavadinimai rašomi didžiąja raide. Džiaugiuosi. Diktante klaidų mažiau. Primenu, kad parašęs atidžiau pasitikrintum. Kūrybiškumo tau nestinga. Tik patariu rašyti trumpesniais sakiniais. Atkreipk dėmesį į ilgųjų balsių rašybą. Tau tikrai pavyks.	Suskaičiavai teisingai, tik atkreipk dėmesį kokį veiksmą (+ ar -) reikia atlikti. Uždavinius išsprendei teisingai. Pasistenk teisingai formuluoti klausimus. Gebi teisingai apskaičiuoti stačiakampio plotą, tik įvardinai neteisingai. Prisimink, kad plotas žymimas m². Kantriai mokaisi daugybos lentelę. Vis daugiau teisingų atsakymų.
--	--

Įrašai el. dienyne:

- jei 1 savaitinė pamoka – ne mažiau kaip 1 įvertinimo fiksavimas per mėnesį mokiniui;
- jei 2 savaitinės pamokos – ne mažiau kaip 2 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui;
- jei 4–5 savaitinės pamokos – ne mažiau kaip 5 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui;
- jei 7–8 savaitinės pamokos – ne mažiau kaip 6 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui.

Įrašų el. dienyne pavyzdžiai:

Lietuvių kalba	Matematika	Pasaulio pažinimas
Vadovėlio tekstus skaito lėtai skienuodamas. Sudarė sakinius pagal klausimus, tačiau neatidžiai užrašė. Raiškiai skaitė tekstą..., atsakė į pateiktus klausimus. Įdomiai sukūrė pasakojimą pagal paveikslėlių seriją, vartojo vaizdingus žodžius ir posakius. Diktantą parašė be klaidų, rašydamas taikė rašybos bei skyrybos taisykles. Išmoko atmintinai ir raiškiai padeklamavo eilėraštį....	Išmokęs skaičiaus 2, 3, 4 ir 5 daugybos lentelę. Sėkmingai taiko sudėtinio reiškinio veiksmų tvarkos taisyklę. Teisingai išsprendė tekstinius uždavinius. Teisingai atliko sudėties ir atimties veiksmus.	Mokėjo nusakyti aplinkoje vykstančius pasikeitimus, juos apibūdinti. Teisingai sudėliojo žemynų ir vandenynų pavadinimus. Domisi savo šeimos ir giminės praeitimi, tradicijomis. Žino Lietuvos valstybės simbolius. Moka naudotis žemėlapiu ir gaubliu. Lietuvos žemėlapyje parodė ... miestus. Atliko praktinį darbą: padarė Lietuvos vėliavėlę ir Žemės rutulį.

Duomenys imami įvertinus mokinių pasiekimus baigus temą, skyrių, kitą programos dalį, iš testų, kontrolinių darbų, savarankiškų darbų ir kt.

Mokytojas ugdytinių pasiekimus, veiklą pamokoje fiksuoja savo užrašuose. Informaciją perteikia tėvams pokalbio ar individualių konsultacijų metu.

Skaitymo gebėjimų vertinimas

Skaitymo gebėjimai yra visada vertinami žodžiu vaikui, o tėvams nurodomi konkretūs vaiko pasiekimai (pavyzdžiui, skaitymo sklandumą, atsakymų į teksto klausimus teisingumą, įdomią nuomonę apie skaitytą kūrinį ir pan.) ir spragas (pavyzdžiui, intonavimo trūkumai, neatidus skaitymas, nes negebėjo rasti tekste aprašymo elementų ir pan.).

II. DIAGNOSTINIS VERTINIMAS

Mokiniams atlikus patikrinamuosius darbus (diktantus, testus ir kt.), žymėti klaidų skaičių ir surinktus taškus, juos perskaičiuojant ir pateikiant tėvams procentine išraiška.

Mokinių pasiekimų vertinimo lygiai ir procentinės surinktų taškų išraiškos atitiktis (nuo 2024-09-01):

Pasiekimų vertinimo lygis	Surinktų taškų procentinė išraiška
Aukštesnysis	81–100 %
Pagrindinis	61–80 %
Patenkinamas	41–60 %
Slenkstinis	31–40 %
Nepatenkinamas	1–30 %

Pasiekimų vertinimo kriterijai pagal diktanto klaidas (nuo 2024-09-01):

Pasiekimų vertinimo lygis	Diktanto klaidų skaičius
Aukštesnysis	0–2 sisteminės klaidos
Pagrindinis	3–5 sisteminės klaidos
Patenkinamas	6–7 sisteminės klaidos
Slenkstinis	8–9 sisteminės klaidos
Nepatenkinamas	≤ 10 sisteminės klaidos

Mokinių parašyti diagnostiniai darbai aptariami klasėje, tačiau nekomentuojamas kiekvienas darbas, o nurodomos esminės klasės klaidos. Aptariant darbus elgiamasi etiška – neįvardijamas mokiny, kuris blogiausiai parašė darbą. Aptariamose būdingiausios klaidos ir kaip jos turi būti taisomos. Mokiniais, kurie parašė darbą be klaidų, gali būti siūloma atlikti kitas užduotis. Mokiniai nelyginami tarpusavyje. Kiekvienam mokiniui būtinai rašomas darbo komentaras pagal anksčiau įvardintus kriterijus.

Mokiniai apie patikrinamųjų darbų rašymą turi sužinoti prieš kelias dienas. Mokytojas el. dienyne užpildo grafą „Kontroliniai darbai“ nuroydamas datą, pavadinimą ir trumpą aprašymą.

Mokiniais rekomenduojama patikrinamuosius darbus rašyti į atskirus sąsiuvinius, įsigyti testų knygeles.

III. MOKINIŲ ĮSIVERTINIMAS

Į vertinimą mokiniai įtraukiami reguliariai. Įsivertinant mokiniui svarbu refleksija (savianalizė) arba savo minčių, veiksmų, vertybių, gebėjimų kritiškas pergalvojimas ir analizavimas, todėl mokytojas skatina mokinius:

- pasikeisti su bendraklasiais įspūdžiais apie pasiekimus;
- porose, grupelėse pasitikrinti ir įvertinti vienas kito išmokimą;
- analizuoti savo klaidas;
- trumpai (simboliais taip pat) nurodyti pažangą;
- numatyti, ką dar reikia atlikti (planuoti tolesnius mokymosi žingsnius);
- parašyti savo įsivertinimą (mokytojas gali pridėti savo komentarą);
- rinkti savo darbus aplankuose.

Nė vienas mokiny nėra verčiamas kalbėti apie savo įsivertinimą.

IV. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIKANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), VERTINIMAS

Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys, ko sieks ir mokysis mokinsys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi).

V. APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

Mokinio pusmečio dalykų vertinimai nustatomi apibendrinant mokinio padarytą pažangą per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį (pusmetį). Mokytojas visą pusmetį stebi, fiksuoja mokinio pažangą, pasiekimus ir pusmečio gale apibendrina pusmečio rezultatus ir įvertina el. dienyne – nurodydamas mokinio pasiekimų lygį. Pradinio ugdymo programos (1–4 kl.) mokinių pasiekimai pusmečio ir metų pabaigoje yra vertinami lygiais ir fiksuojami įrašais: patenkinami įvertinimai – „slenkstinis“, „patenkinamas“, „pagrindinis“, „aukštesnysis, o nepatenkinami – „nepatenkinamas“.

Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, II pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu.

Nepatenkinamas pusmečio dalyko įvertinimas vedamas tuo atveju, jei mokinsys per šį laikotarpį be pateisinamos priežasties nelankė mokyklos ir neatliko tuo laikotarpiu skirtų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.), nepademonstravo pasiekimų, numatytų pradinio ugdymo bendrosiose programose. Pasibaigus ugdymo procesui tokiam mokiniui gali būti skirtas papildomas darbas, kad mokinsys pasiektų ne žemesnį kaip slenkstinį mokymosi pasiekimų lygį. Tokiu atveju papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu. Jei mokinsys neatliko per pusmetį skirtų vertinimo užduočių dėl pateisintų priežasčių (pvz., ligos), fiksuojamas įrašas „atleista“ („atl.“).

Keliamosios (1–3) klasės mokinsys, turintis visų dalykų patenkinamus metinius įvertinimus, keliamas į aukštesnę klasę.

Baigiamosios (4) klasės mokinsys, turintis patenkinamus visų atitinkamos ugdymo programos dalykų metinius įvertinimus į aukštesnę klasę nekeliamas, jis laikomas baigusiu atitinkamą ugdymo programą.

Pradinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinsys, turintis bent vieno dalyko nepatenkinamą metinį (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimą, paliekamas kartoti ugdymo programos pradinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje.

Informacijos pateikimas elektroniniame dienyne:

- informacija apie mokinių pažangą ir pasiekimus fiksuojama dalyje „Įvertinimas“;
- kita informacija apie mokinio socialinius (gebėjimą būti grupės nariu, klasės ir mokyklos taisyklių (susitarimų) laikymąsi bei kt.) ir darbo įgūdžius (pasiruošimą pamokai, dėmesingumą, kruopštumą bei kt.) fiksuojama dalyje „Pagyrimai/pastabos“ arba „Komentarai“;
- I, II pusmečių ir metiniai mokinių pažangos ir pasiekimų įvertinimai (įvardinant pasiekimo lygmenis) rašomi dalyje „Trimestrai/pusmečiai“;

VI. TĖVŲ INFORMAVIMAS

Apie mokinio daromą pažangą ir pasiekimus tėvai informuojami žodžiu, įrašais sąsiuvinuose ir elektroniniame dienyne. Pasibaigus pusmečiui (mokslo metams) mokinio mokymosi pažanga ir pasiekimai įvertinami el. dienyne; 2–3 kartus per mokslo metus organizuojami klasių mokinių tėvų susirinkimai:

- vienas – mokslo metų pradžioje; jame tėvai supažindinami su ugdymo proceso ypatumais ir vertinimo sistema;
- antras – pasibaigus I pusmečiui; jame analizuojami ugdymosi pasiekimai;
- kiti klasių tėvų susirinkimai organizuojami mokyklos vadovų ar klasės mokytojo nuožiūra.

1–2 kartus per mokslo metus organizuojamos individualių pokalbių ugdymo klausimais dienos, kurių metu mokinio pažanga ir pasiekimai aptariami dalyvaujant klasės mokytojui, dalykų mokytojams, mokinio tėvams (globėjams), švietimo pagalbos specialistams ir / ar mokyklos administracijai.

Baigus pradinio ugdymo programą (nuo 2024–2025 m. m.) rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas (Metodikos priedas Nr. 1)

4 klasės mokinio (-ės) 20.... – 20.... m. m.

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS BAIGIMO PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO APRAŠAS

1. Mokomieji dalykai

Dalykas	Pasiektas lygis: aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, slenktinis, nepatenkinamas	Pastabos
Dorinis ugdymas (.....)		
Lietuvių kalba ir literatūra		
Anglų kalba		
Matematika		
Visuomeninis ugdymas		
Gamtos mokslai		
Dailė		
Technologijos		
Muzika		
Fizinis ugdymas		
Teatras		

2. Bendrosios kompetencijos

Kompetencijos	Kriterijai	Vertinimas (pažymėti „+“ vieną iš dviejų)	
		Ryšku(taiko)	Siekia
Pažinimo kompetencija	domisi naujais dalykais, aktualijomis, supančia aplinka, pasauliu, nori jį pažinti, stebėti, tyrinėti		
	geba rasti ir apibendrinti informaciją		
	nuosekliai, logiškai, kritiškai mąsto, analizuoja ir sprendžia problemas, daro pagrįstas išvadas		
Komunikavimo kompetencija	geba reikšti mintis, jausmus, išsakyti nuomonę, pasakoti, pasidalyti patirtimi		
	geba bendrauti ir bendradarbiauti		
	moka išklaudyti kalbantįjį		
Skaitmeninė kompetencija	saugiai naudojasi skaitmeninėmis technologijomis		
	valdo informaciją pateiktą skaitmeninėmis priemonėmis		
	laikosi kompiuterių tinklo etiketo		
	orientuojasi kultūrinėje erdvėje		

Kultūrinė kompetencija	aktyviai ir atsakingai dalyvauja kultūriniuose procesuose, meninėse ir kitose kultūrinėse veiklose		
Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	klausia, prireikus prašo pagalbos, ją priima, padeda kitiems		
	gerbia kitus, yra tolerantiškas		
	prireikus moka spręsti konfliktines situacijas, pasiekti sutarimo		
Kūrybiškumo kompetencija	mąsto originaliai, rodo iniciatyvą		
	aktyviai dalyvauja veikloje		
	kuria savarankiškai, nebijo rizikuoti ir klysti		
Pilietiškumo kompetencija	įsitraukia į bendruomenės gyvenimą		
	gerbia kito nuomonę		
	kuria darnią aplinką		

Pradinių klasių mokytoja

(Vardas, pavardė, parašas, data)